

Spis treści

Wstęp	11
Część I	
System bankowy i jego otoczenie	13
1. Banki i system bankowy (<i>Władysław L. Jaworski</i>)	15
1.1. Pojęcie banku	15
1.2. Rola banku	17
1.2.1. Udział w kreacji pieniądza	17
1.2.2. Udział w społecznym podziale pracy	18
1.2.3. Dokonywanie alokacji i transformacji środków	19
1.3. System bankowy	20
1.4. Modele sektora finansowego	23
1.5. Prywatyzacja banków	26
1.6. Konsolidacja banków	27
1.7. Ekspansja kapitału zagranicznego	29
1.8. Rodzaje banków	30
1.9. Konkurencja między bankami	37
1.10. Nadzór bankowy	39
1.11. Pomoc dla banków zagrożonych upadłością	40
1.12. Ewolucja bankowości na świecie	42
1.13. System bankowy w Polsce	45
1.13.1. Zmiany dostosowujące działalność systemu bankowego do potrzeb gospodarki rynkowej	45
1.13.2. Kierunki rozwoju polskiego systemu bankowego	58
2. Polityka pieniężna banku centralnego i rynek pieniężny (<i>Władysław L. Jaworski</i>)	67
2.1. Cele polityki pieniężnej	67
2.2. Instrumenty oddziaływania banku centralnego	71
2.3. Mechanizmy transmisji impulsów polityki pieniężnej	80
2.4. Rynek pieniężny	82
2.5. Polityka pieniężna w Polsce	86
2.5.1. Instrumenty pieniężne Narodowego Banku Polskiego	86
2.5.2. Ogólna charakterystyka polskiej polityki pieniężnej	90
3. Nadzór bankowy w Polsce (<i>Władysław L. Jaworski</i>)	99

Część II

Operacje bankowe	111
1. Operacje kredytowo-depozytowe (<i>Władysław L. Jaworski</i>)	113
1.1. Rodzaje operacji bankowych	113
1.2. Usługi finansujące	115
1.2.1. Rodzaje usług finansujących i ich elementy	115
1.2.2. Operacje udzielania kredytu	117
1.2.3. Przyrzeczenie udzielenia kredytu	126
1.2.4. Operacje papierami wartościowymi	128
1.3. Operacje depozytowe	131
1.3.1. Rodzaje operacji depozytowych	131
1.3.2. Wkłady klientów	132
1.3.3. Emitowanie papierów wartościowych	133
1.3.4. Pośrednictwo w operacjach papierami wartościowymi i innymi walorami	133
1.4. Operacje zlecone	134
1.4.1. Obrót płatniczy	134
1.4.2. Instrumenty obrotu bezgotówkowego	134
1.4.3. Rozliczenia międzybankowe	140
1.4.4. Handel dewizami	141
2. Operacje zagraniczne (<i>Władysław L. Jaworski</i>)	143
3. Operacje bankowości elektronicznej (<i>Władysław L. Jaworski</i>)	147
3.1. Elektroniczne przetwarzanie danych	147
3.2. Usługi internetowe	148
3.2.1. eBanking	150
3.2.2. eLending	150
3.2.3. eBilling	151
3.2.4. eCash	151
4. Operacje bankowości inwestycyjnej (<i>Władysław L. Jaworski</i>)	153
4.1. Banki i usługi inwestycyjne	153
4.2. Usługi brokerskie	155
4.3. Przejęcia i fuzje	156
4.4. Emisja papierów wartościowych	157
5. Sekurytyzacja (<i>Zofia Zawadzka</i>)	159
5.1. Istota sekurytyzacji	159
5.2. Rodzaje sekurytyzowanych aktywów	160
5.3. Przebieg procesu sekurytyzacji	160
5.4. Sekurytyzacja w formie „prawdziwej sprzedaży”	161
5.5. Zadania spółki celowej w procesie sekurytyzacji	162
5.6. Korzyści sekurytyzacji	163

6. Operacje instrumentami pochodnymi (<i>Zofia Zawadzka</i>).....	165
6.1. Przyczyny i cele zawierania transakcji instrumentami pochodnymi	165
6.2. Rodzaje transakcji	166
6.3. Transakcje forward	167
6.4. Kontrakty futures	169
6.5. Transakcje swapowe	170
6.5.1. Swapy odsetkowe	171
6.5.2. Swapy walutowe.....	173
6.6. Cap, floor, collar	174
6.6.1. Cap.....	174
6.6.2. Floor	174
6.6.3. Collar	175
6.7. Opcje.....	175
6.8. Rozwój transakcji instrumentami pochodnymi w Polsce	179

Część III

Zarządzanie bankiem komercyjnym	181
1. Cele polityki bankowej (<i>Władysław L. Jaworski</i>)	183
1.1. Określenie celów polityki bankowej	184
1.2. Osiągnięcie zysku	184
1.3. Rozwój czynności bankowych	185
1.4. Zwiększenie sumy bilansowej.....	186
1.5. Maksymalizacja wartości akcji banku	186
1.6. Zachowanie bezpieczeństwa banku	186
2. Kapitał własny banku (<i>Władysław L. Jaworski</i>).....	189
3. Strategia marketingowa banków komercyjnych (<i>Władysław L. Jaworski</i>) ...	195
3.1. Marketing bankowy.....	195
3.2. Rozpoznanie środowiska	196
3.3. Elementy strategii marketingowej.....	199
3.3.1. Polityka lokalizacji banku	200
3.3.2. Produkty oferowane przez banki	200
3.3.3. Polityka cenowa banku	202
3.3.4. Metody ustalania cen kredytów i oprocentowania depozytów ...	205
3.3.5. Polityka dystrybucji.....	206
3.3.6. Polityka promocji	207
4. Metody oceny banku komercyjnego (<i>Zofia Zawadzka</i>)	209
4.1. Cele oceny	209
4.2. Źródła informacji o sytuacji banku	210
4.3. Analiza kondycji finansowej banku	211
4.4. Shareholder Value.....	213

Część IV

Ryzyko bankowe	217
1. Pojęcie i rodzaje ryzyka bankowego (<i>Zofia Zawadzka</i>)	219
1.1. Pojęcie ryzyka bankowego	219
1.2. Przyczyny występowania ryzyka w działalności bankowej	220
1.3. Rodzaje ryzyka	222
1.4. Zarządzanie ryzykiem bankowym	226
1.4.1. Identyfikacja i kwantyfikacja ryzyka	227
1.4.2. Sterowanie ryzykiem	229
2. Ryzyko płynności (<i>Zofia Zawadzka</i>)	233
2.1. Istota ryzyka płynności	233
2.2. Przyczyny występowania braku płynności	234
2.3. Teoretyczne reguły zachowania płynności	235
2.4. Metody pomiaru ryzyka płynności	237
2.4.1. Luka płynności	237
2.4.2. Urealnione zestawienie luki płynności	238
2.4.3. Zestawienie przepływów pieniężnych	239
2.4.4. Wskaźniki	239
2.5. Płynność bieżąca i strukturalna	241
2.6. Metody zarządzania płynnością	242
3. Ryzyko kredytowe (<i>Zofia Zawadzka</i>)	247
3.1. Istota ryzyka kredytowego	247
3.2. Indywidualne ryzyko kredytowe i ryzyko portfela	248
3.3. Ocena indywidualnego ryzyka kredytowego	248
3.3.1. Badanie zdolności kredytowej przedsiębiorstw	250
3.3.2. Badanie zdolności kredytowej osób fizycznych	265
3.3.3. Ocena ryzyka w transakcjach międzybankowych	267
3.3.4. Zabezpieczenie kredytowe	268
3.3.5. Analiza po udzieleniu kredytu	271
3.4. Zarządzanie portfelem kredytowym	273
3.5. Zabezpieczanie się przed ryzykiem kredytowym za pomocą instrumen- tów pochodnych	278
4. Ryzyko kraju (<i>Zofia Zawadzka</i>)	279
4.1. Istota ryzyka kraju	279
4.2. Zarządzanie ryzykiem kraju	284
5. Ryzyko stopy procentowej (<i>Zofia Zawadzka</i>)	285
5.1. Pojęcie ryzyka stopy procentowej	285
5.2. Przyczyny zagrożenia ryzykiem stopy procentowej	287
5.3. Metody kwantyfikacji ryzyka stopy procentowej	289
5.3.1. Metoda luki	289

5.3.2. Metoda badania elastyczności stopy procentowej	292
5.3.3. Modele symulacyjne	294
5.3.4. Analiza okresowa	294
5.4. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej	296
6. Ryzyko walutowe (<i>Zofia Zawadzka</i>)	299
6.1. Istota ryzyka walutowego	299
6.2. Rodzaje kursów walutowych	300
6.3. Kwantyfikacja ryzyka walutowego	301
6.4. Strategie zarządzania ryzykiem walutowym	304
6.5. Tradycyjne transakcje walutowe	305
7. Ryzyko operacyjne (<i>Zofia Zawadzka</i>)	309
Aneks	
Wewnętrzne modele zarządzania ryzykiem (<i>Zofia Zawadzka</i>)	313
Bibliografia	327